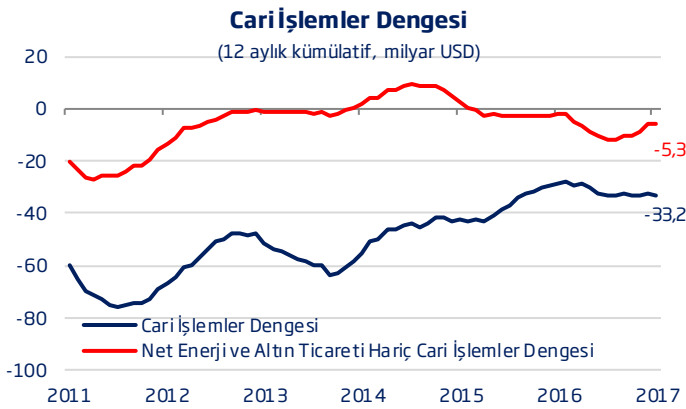

Cari açık beklentiler paralelinde...

Nisan ayında cari açık beklentilere paralel olarak açıklanmıştır. Geçen yılın aynı ayına göre %17,6 oranında artan cari açık 3,6 milyar USD düzeyinde gerçekleşmiştir. Bu dönemde dış ticaret açığı 563 milyon USD artarken, cari açığıdaki genişleme 542 milyon USD olmuştur. Nisan ayında altın ithalatının güçlü seyretmesinin cari açığı artırıcı yönde etkilediği görülmektedir. Diğer taraftan, iki yıldan uzun bir sürenin ardından seyahat gelirlerinin ilk kez yıllık bazda artış kaydetmesi cari açığıdaki bozulmayı sınırlandırmıştır.

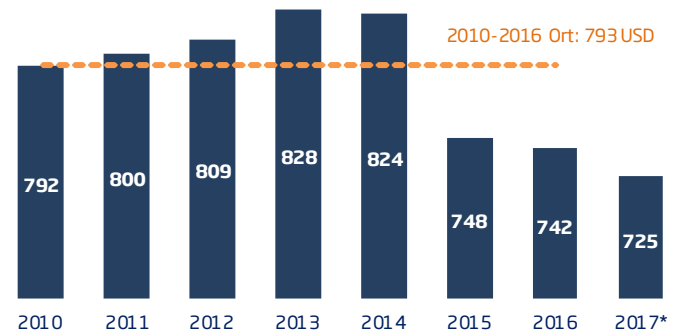

12 aylık kümülatif verilere göre cari açık nispeten yatay bir görünüm sergileyerek 33,2 milyar USD olmuştur. Net enerji ve altın ticareti hariç incelendiğinde ise, cari açığın son 10 ayın en düşük düzeyine indiği izlenmektedir.

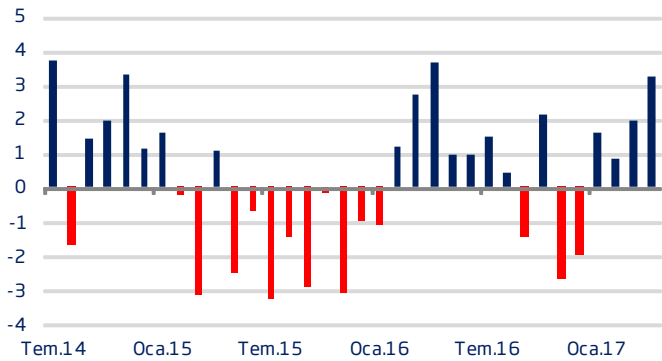
Seyahat gelirlerinde toparlanma...

Jeopolitik gelişmelerin etkisiyle belirgin biçimde baskı altında kalarak cari dengeyi olumsuz yönde etkileyen seyahat gelirleri Nisan ayında geçen yılın aynı ayına kıyasla yükselmiştir. Rusya ile ikili ilişkilerde yaşanan normalleşmenin yanı sıra düşük baz etkisi de bu gelişmede rol oynamıştır. Nisan'da geçen yılın aynı ayına kıyasla seyahat gelirleri %9,5 oranında artmıştır. Öte yandan, yabancı ziyaretçi başına düşen seyahat gelirleri

incelendiğinde, söz konusu gelirdeki zayıf görünümün sürdüğü anlaşılmaktadır. 2010-2016 döneminde yabancı ziyaretçi başına harcama 793 USD iken, 12 aylık kümülatif verilere göre Nisan ayı itibarıyla bu rakam 725 USD düzeyine inmiştir.

Yabancı Ziyaretçi Başına Düşen Seyahat Geliri
(USD)**Portföy yatırımlarında güçlü seyir...**

Portföy yatırımlarında yılbaşından bu yana gözlenen olumlu performans Nisan'da da sürmüştür. Özellikle kamunun borçlanma araçlarına yönelik güçlü talebin etkisiyle portföy yatırımlarında 3,3 milyar USD tutarında net sermaye girişi kaydedilmiştir. Doğrudan yatırımların ise geçen yılın altında

Portföy Akımları
(aylık, milyar USD)**Türkiye'ye Net Sermaye Girişlerinin Dağılımı****(12 aylık kümülatif, milyon USD)**

	Sermaye Girişlerinin Dağılımı (%)	
	Aralık 2016	Nisan 2017
Cari İşlemler Dengesi	-32.590	-33.227
Toplam Net Yabancı Sermaye Girişi	33.403	23.701
-Doğrudan Yatırımlar	9.148	9.013
-Portföy Yatırımları	6.292	7.527
-Diğer Yatırımlar	7.085	3.368
-Net Hata ve Noksan	10.855	3.793
-Diğer	23	0
Rezervler⁽¹⁾	-813	9.526

Not: Rakamlar yuvarlamadan ötürü toplamı vermeyebilir.

(1) Rezervler, toplam net sermaye girişleri ile cari denge arasındaki fark olup (-) değer rezerv artışını, (+) değer rezerv azalışını ifade etmektedir.

(* 12 aylık kümülatif verilere göre hesaplanmıştır.

Kaynak: Datastream, TCMB

kaldığı görülmektedir.

Diğer yatırımlar kaleminde Nisan'da sadece 40 milyon USD giriş yaşanmıştır. Bu dönemde bankalar net 0,4 milyar USD kredi öderken, diğer sektörler 1,1 milyar USD net kredi kullanımı gerçekleştirmiştir. Bununla birlikte, her iki grubun da uzun vadede net kredi temin etmiş olması dikkat çekmektedir. 12 aylık kümülatif verilere göre, bankacılık sektörünün uzun vadeli borç çevirme oranı %105, diğer sektörlerinki ise %125 düzeyinde gerçekleşmiştir.

Nisan'da net hata ve noksan kaleminde 3,9 milyar USD ile Ekim 1998'den bu yana en yüksek aylık sermaye çıkışı yaşanmıştır. TCMB rezervlerindeki düşüş de Nisan'da hızlanarak aylık bazda 3,8 milyar USD olmuştur.

Beklentiler...

Geçici dış ticaret verilerine göre, Mayıs ayında dış ticaret açığı özellikle altın ithalatındaki güçlü artışın etkisiyle geçen seneye kıyasla yaklaşık %50 genişlemiştir. Ekonomik aktiviteye ilişkin göstergelerin de iç talep açısından olumlu bir tablo çizdiği gözlenmektedir. Bu çerçevede, turizm sektöründen gelen toparlanma işaretlerine karşın cari açığın artmaya devam edeceğini tahmin ediyoruz. Finansman tarafında ise, yurt dışı borçlanmaların ve portföy yatırımların katkısının sürmesini bekliyoruz.

Ödemeler Dengesi	(milyon USD)				
	Nisan 2017	Ocak - Nisan 2016 2017		% Değişim	12 Aylık Kümülatif
Cari İşlemler Dengesi	-3.615	-10.959	-11.596	5,8	-33.227
Dış Ticaret Dengesi	-3.533	-11.240	-11.965	6,5	-41.579
Hizmetler Dengesi	1.112	2.531	3.248	28,3	16.185
Seyahat (net)	888	2.606	2.901	11,3	14.255
Birincil Gelir Dengesi	-1.192	-3.095	-3.353	8,3	-9.255
İkincil Gelir Dengesi	-2	845	474	-43,9	1.422
Sermaye Hesabı	8	15	-8	-	0
Finans Hesabı	-7.480	-10.082	-17.804	76,6	-29.434
Doğrudan Yatırımlar (net)	-362	-2.500	-2.365	-5,4	-9.013
Portföy Yatırımları (net)	-3.259	-6.441	-7.676	19,2	-7.527
Net Varlık Edinimi	-166	164	-264	-	1.083
Net Yükümlülük Oluşumu	3.093	6.605	7.412	12,2	8.610
Hisse Senetleri	307	1.679	1.238	-26,3	382
Borç Senetleri	2.786	4.926	6.174	25,3	8.228
Diğer Yatırımlar (net)	-40	-3.665	52	-	-3.368
Efektif ve Mevduatlar	1.062	-1.780	838	-	4.406
Net Varlık Edinimi	2.519	3.273	4.089	24,9	6.196
Net Yükümlülük Oluşumu	1.457	5.053	3.251	-35,7	1.790
Merkez Bankası	-13	-103	-45	-56,3	-418
Bankalar	1.470	5.156	3.296	-36,1	2.208
Yurt Dışı Bankalar	1.369	4.898	3.271	-33,2	2.855
Yabancı Para	-119	947	672	-29,0	-93
Türk Lirası	1.488	3.951	2.599	-34,2	2.948
Yurt Dışı Kişiler	101	258	25	-90,3	-647
Krediler	-532	-1.260	324	-	-4.081
Net Varlık Edinimi	46	676	-40	-	-487
Net Yükümlülük Oluşumu	578	1.936	-364	-	3.594
Bankacılık Sektörü	-424	-1.561	-966	-38,1	-2.090
Bankacılık Dışı Özel Sektörler	1.152	4.233	549	-87,0	5.814
Ticari Krediler	-568	-713	-1.111	55,8	-3.714
Diğer Varlıklar ve Yükümlülükler	-2	88	1	-98,9	21
Rezerv Varlıklar (net)	-3.819	2.524	-7.815	-	-9.526
Net Hata ve Noksan	-3.873	862	-6.200	-	3.793

Türkiye İş Bankası A.Ş. - İktisadi Araştırmalar Bölümü

İzlem Erdem - Bölüm Müdürü
izlem.erdem@isbank.com.tr

Alper Gürler - Birim Müdürü
alper.gurler@isbank.com.tr

Hatice Erkiletlioğlu - Müdür Yardımcısı
hatice.erkiletlioglu@isbank.com.tr

İlker Şahin - Uzman
ilker.sahin@isbank.com.tr

Eren Demir - Uzman
eren.demir@isbank.com.tr

Dr. Mustafa Kemal Gündoğdu - Uzman
kemal.gundogdu@isbank.com.tr

Gamze Can - Uzman Yrd.
gamze.can@isbank.com.tr

Bütün yayınlarımıza <https://ekonomi.isbank.com.tr> adresinden erişebilirsiniz.

YASAL UYARI

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.